

Preek over 1 Joh.2

- Schildwolde, 25 mei 2017
- Kees van Dusseldorp
- mmv GGK Canticorum

Liturgie:

Ld.460 (vers 1,2,3 koor; vers 4 orgel; vers 5 met gemeente)

votum en groet

Gz.68

gebed

lezen: Hand.1:9-14

Ps.47 (vers 1,2 koor; vers 3,4 met gemeente)

lezen: 1 Joh.1:5-2:17

Ps.21:3,4,7

preek: 1 Joh.2:1b: Wij hebben een pleitbezorger bij de Vader:
Jezus Christus, de rechtvaardige.

Ld.228 (vers 1,2 koor; vers 3 gemeente; vers 4 koor; vers 5,6 gemeente)

gebed

collecte **

Gz.107 (geloofsbelijdenis)

zegen

Gemeente van Jezus Christus,

** hemelvaart en levenspraktijk

Wat heb ik aan hemelvaart?

Waar raakt dat aan mijn leven?

Wat voor verschil maakt het dat Jezus naar de hemel is gegaan?

Waar kan ik zien dat Hij zich daar bezig houdt met ons hier?

In het rijtje van Pasen, hemelvaart, Pinksteren, lijkt hemelvaart het minst belangrijk, het minst toepasbaar, het minst praktisch. Mooi voor Jezus, maar niet meteen levenveranderend. Een beetje vaag ook. Ik ben niet zo'n religieus type. Wat heb ik aan hemelvaart?

Alles!

Als Johannes in zijn brief iets schrijft over Jezus in de hemel, dan is hij aan het schrijven over de levenspraktijk van elke dag: leef jij in het licht van God of in het duister van de duivel? Leef jij in liefde met mensen, of ga jij voor jezelf? Ken jij je fouten en wat doe je daarmee? Voel jij je vrij, ondanks alles wat er gebeurt, of voel jij je gevangen? Vind jij jezelf wel goed, of ben eigenlijk heel onzeker over jezelf?

Dat zijn praktische thema's. Waar ieder mens mee te maken heeft. Hoe tevreden ben ik over mezelf? Hoe wil ik mijn leven inrichten? Welke plek geef ik God in mijn leven? Waar vecht ik voor? En waar vecht ik tegen? Hoe ga ik om met mijn mislukkingen, mijn beperkingen en met de kritiek die ik krijg? Hoe kan een ander aan mij zien dat ik met God verbonden bent?

Is er iemand die zulke vragen niet herkent?

Bij het schrijven over de levenspraktijk en je zelfbeeld wijst Johannes ons op Jezus die in de hemel is.

Wat Hij in de hemel doet, is beslissend voor jouw leven op aarde.

Waar jij in je leven tegenaan loopt, krijgt licht van boven.

Je hebt een coach in de hemel voor je leven op aarde!

De hemelvaart van Jezus heeft echt alles te maken met jouw keuzes, jouw woorden en daden, hoe jij tegen jezelf en anderen aankijkt.

Maar dan moet je het wel durven hebben over zonden. Over jouw zonden. Over wat je van je ervaringen wilt leren. Over hoe je naar jezelf kijkt. En met anderen omgaat.

Als je daar niet naar wilt kijken, hoef je ook geen hemelvaart te vieren.

En dan zal je geloof ook geen enkel verschil maken.

** zonden?

Op deze hemelvaartsdag wil ik het hebben over onze zonden.

Johannes schrijft – en dan citeer ik hem even iets langer:

Het is de bedoeling dat je niet zondigt. Maar mocht iemand toch zondigen, dan hebben we een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. Hij is de verzoening voor ons zonden.

Hoe komt deze tekst op je over? Dat vroegen we elkaar in het voorbereidingsgesprek. De gedachte was: Dit klinkt wel erg gemakkelijk. Het klinkt als: het maakt niet uit of je zondigt of niet. Jezus vergeeft toch wel. Als je per ongeluk een keer iets fout doet, geen probleem. Het is al weg voordat je erom vraagt. Natuurlijk is het niet de bedoeling, maar als het een keer gebeurt, is het ook niet erg. Want Hij bidt voor ons.

Maar dat kan toch niet kloppen? Zo gemakkelijk mag je toch niet over zonden spreken? Veel christenen maken zich bezorgd over de gemakzucht en oppervlakkigheid.

Het gaat allemaal zo gemakkelijk tegenwoordig in de kerk. De liefde en de genade van God wordt gepreikt. Maar aanwijzen van zonden is er nauwelijks meer bij. Hoe komt het dat sommige mensen al verveeld beginnen te kijken als het over zonde en schuld gaat?

Het gaat zo vanzelfsprekend: als je Jezus als je Heer aanvaardt, dan ben je binnen. Als je bidt om vergeving, dan is het vergeven. Maar het intense gevecht tegen de zonde, de verslagenheid als je weer ontdekt wordt aan je tekorten, waar hoor ik dat nog? Het lijkt of sommige mensen juist vanwege hun geloof niet meer nadenken over hun levensstijl, over hun gedrag, over hun woorden en daden. Er is toch vergeving?! God houdt van je!

Het lijkt soms zo oppervlakkig: mensen zeggen wel christen te zijn, maar waar is de ernst, waar het enthousiasme, waar het verschil? Er is trouw in bidden en kerkgang, betrokkenheid bij elkaar en inzet voor de kerkelijke organisatie. Maar waar is het vuur? De vrijheid? De diepe motivatie en heilige liefde? Gaat het nog wel ergens over?

En toen stond hier in de Bijbel:

Mocht een van u toch zondigen, dan hebben we een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. Hij is de verzoening voor ons zonden.

Misschien vind je het de verkeerde tekst voor de kerk vandaag. Misschien heb je zelfs moeite met de uitspraken van Johannes. Vind je het veel te eenzijdig. Wil je het aanvullen met andere teksten. Over bekering. Over christelijk leven. Vooral voor anderen. Voor de jeugd bijvoorbeeld. Of voor mensen die zich niet houden aan Gods geboden. Die er een losse levensstijl op na houden.

Is dit wat Johannes bedoelt? Het maakt niet uit wat je doet? Gelukkig hebben we Jezus Christus in de hemel? Maak je niet druk over je zonden? Dat kan toch niet waar zijn! Dat klopt toch niet!

** luister voor jezelf

“Mocht iemand toch zondigen, dan hebben we een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. Hij is de verzoening voor ons zonden.”

Weet je, je kunt er ook anders tegenaan kijken. Misschien vind je het juist heerlijk. Eindelijk ruimte. Niet eerst de put in gepraat worden vanwege onze zonden. Niet eerst aan allerlei voorwaarden voldoen voordat je genade mag aanpakken. Niet allerlei eisen, voordat je erbij hoort. Maar radicale genade. We hebben een pleitbezorger!

Misschien vind je het moeilijk. Omdat je last hebt van je zonden. Je wordt er steeds aan herinnerd. Door je eigen geweten. Of door een ander, die je meer of minder subtiel herinnert aan je verleden. Of omdat je in eenzaamheid vecht tegen je verslaving, maar de strijd steeds weer verliest. Je durft vergeving niet aan te pakken. Je hebt het nodig om te horen: We hebben een pleitbezorger!

We hebben een pleitbezorger! Hoe verschillend kun je op dit woord reageren. In al deze reacties ligt waarheid. Terechte zorg. Voor jezelf. Voor de ander. Voor de verkondiging van het evangelie.

Ik zou tegen elk van deze mensen wel iets willen zeggen. En dat is voor iedereen verschillend. Misschien moet jij aangesproken worden op oppervlakkigheid in je leven. Misschien moet jij gewaarschuwd worden voor gemakzucht in je geloof. Misschien moet jij bemoedigd worden om in vrijheid te leven. Misschien moet jij vermaand worden om de maat waarmee je anderen meet. Het probleem is alleen, dat iedereen er dan precies die boodschap eruit haalt, die niet voor hem of haar bedoeld is. En het probleem is, dat het net lijkt of ik weet hoe het zit en wat er nodig is. Ook ik moet beginnen met luisteren voor mezelf. Niet met mijn ideeën, overtuigingen en modellen. Als ik jou vanmorgen kan helpen om te luisteren naar wat de Heer zegt, dan ben ik het niet die links of rechts een aai of een trap uitdeelt. Maar dan is het de Heer die jou aanspreekt. En naar zich toetrekt. En in zijn licht wordt duidelijk wie jij bent.

**

“Wij hebben een pleitbezorger in de hemel: Jezus Christus, de rechtvaardige. Weet je waarmee ik het zou willen vergelijken? Met een commandant bij de brandweer.

Stel dat ik zeg:

Mijn vriend is de commandant bij de brandweer.

Ik heb hem in actie gezien. Professioneel en alert. Ik heb ontzettend veel vertrouwen in hem. Ooit heeft hij mij gered toen ik bij een auto-ongeluk betrokken was. Ik geniet ervan als hij vertelt wat hij meemaakt. Hoe hij mensen heeft gered uit een brandende schuur, uit een zinkende auto, uit een vastgelopen hoogwerker.

Het geeft mij een heel veilig gevoel, dat ik hem ken. Hij is altijd beschikbaar. Ik heb zijn 06, dus als het nodig is mag ik hem appen of bellen. Als ik vragen heb over veiligheid.

Maar vooral als er nood is. Zelfs 's nachts, zei hij.

En ik ben extra alert op risico's. Ik weet hoe agressief vuur is. Wat de risico's zijn van te hard rijden. Ik weet dat hij zijn leven waagt als het fout gaat. Daarom kijk ik er wel voor uit om roekeloos te barbecuen in een droog bos. Ik houd mij stipt aan de veiligheidsvoorschriften. En spreek anderen aan op nonchalant gedrag.

Want mijn vriend is commandant bij de brandweer.

Voel je hem? Of moet ik het even uitleggen?

Wij hebben een pleitbezorger in de hemel. Voor Johannes zit daar een biografisch tintje aan. Hij kan letterlijk zeggen: Het is mijn vriend die nu pleitbezorger in de hemel. Johannes was leerling van Jezus en had een bijzondere band met hem. Hij trok veel met hem op. Was erbij op de bijzondere momenten in Jezus' leven. En zijn vriend is nu die grote Advocaat bij God. Zijn leraar heeft alle macht in hemel en op aarde.

Maar mag ik het tegelijk verbreden? Voor elke christen? Johannes zegt niet 'ik', maar 'wij'. En daarom mag ik het hem nazeggen:

Mijn vriend is de pleitbezorger in de hemel.

Ik heb hem in actie gezien. Professioneel en alert. In het aanwijzen van zonden, het ontmaskeren van eigenzinnigheid, het redden van zondaren en het genezen van gebrokenheid. Ook mij heeft hij gered.

Het geeft mij een veilig gevoel, dat ik hem ken. Ik mag altijd een beroep op hem doen. Als ik gestruikeld ben, fouten heb gemaakt, vragen heb over goed of kwaad, wijs of dwaas.

En ik ben extra alert. Ik kijk er wel voor uit om zijn voorschriften te overtreden. En waarschuw anderen wanneer ze op het randje lopen. Ik weet wat zonde kan aanrichten. Mijn vriend is de pleitbezorger in de hemel.

**

Dat is Jezus Christus, onze Heer.

Onze 'Pleitbezorger', schrijft Johannes. Een ander woord voor Advocaat, Trooster, Bijstand, Helper. Het is uniek in de Bijbel dat Jezus zo wordt genoemd. Meestal wordt de Heilige Geest zo genoemd. Maar zoals de Heilige Geest onze grote Helper is op aarde, zo is Jezus Christus onze grote Helper in de hemel. Degene die het voor ons opneemt. Die ons ondersteunt. De eerste mens die de hemel is doorgegaan en geaccepteerd is bij de troon van God.

Hij is onze man in de hemel. Daar mag je veel van verwachten. En dat zet je op scherp.

Stel dat in het formatiecircus uiteindelijk GertJan Seegers in het torentje belandt. Als minister-president. Dan zullen veel christenen het gevoel hebben: Yes, onze man heeft de hoogste positie. Gaan ze dan zelf met de armen over elkaar zitten? Denken ze dan: het maakt niet zoveel uit, hij regelt het wel. Ik hoef niet meer om een ander te denken, hij doet het wel voor mij. Welnee, je bent des te meer gemotiveerd om naar je christelijke idealen te leven! Je luistert naar zijn wensen en volgt zijn aanwijzingen op.

Onze Heer is naar de hemel gegaan. Dat feest vieren we vandaag. Hij heeft de hoogste positie gekregen. Aan Gods rechterhand. Alle macht. Hij opent Gods koninkrijk voor je. Maar wie denkt dat het dus nu niet meer uitmaakt hoe je leeft en hoe je gelooft, die heeft het niet begrepen. Je laat daarmee zien dat je hem echt niet kent. Als je nu met je armen over elkaar achterover gaat leunen, dan laat je zien dat je niets met hem hebt. De blijdschap om zijn hemelvaart, het vertrouwen in zijn werk daar, het heeft direct gevolgen voor jouw levenspraktijk.

Johannes schrijft over zonden en vergeving. Over leven in het licht of in het donker. Daar is niets geen oppervlakkigheid bij. Geen vanzelfsprekendheid. Geen gemakzucht. Hij is juist erg scherp:

Als jij zegt dat je met God verbonden bent, maar in je leven is daar niets van te zien, dan lieg je. Je bent niet met God verbonden.

Als jij zegt dat je eigenlijk geen grote zonden doet, dan hou je jezelf voor de gek. En je bent een gevaar voor anderen.

Als jij zegt dat je nooit met God gebroken hebt, dan maak je van Christus een leugenaar. En zal niemand door jou God leren kennen.

Sommigen zeggen dat, schrijft Johannes. En jullie laten eigenlijk zien, dat je dat gelooft. Maar zo ligt het niet. Dat is niet de waarheid, maar de leugen. Wie Jezus Christus echt kent, ziet des te scherper wat zonden zijn. Als het licht aangaat, zie je pas wat donker is.

**

Lieve kinderen, schrijft Johannes. Je hoort daarin zijn verbondenheid en zijn wijsheid. Ik schrijf jullie, zodat je niet zondigt. Je moet weten hoe ernstig de zonde is. Je trapt Jezus op het hart. Je maakt met je fouten zoveel kapot. Tussen jou en de ander. En tussen jou en God. Hoe moet ik zien dat jij bij God hoort, als je dat in jouw leven niet blijkt? Hoe blijf jij op weg naar het leven, als je links en rechts maar slechte dingen blijft doen? Hoe is het met je liefde voor de Heer, als je totaal niet naar hem luistert? Ik trek de conclusie, dat je hem gewoon nog niet kent.

Wie met God verbonden is, die komt tot belijdenis van zonden. Zo schrijft Johannes. Je zonden belijden: niet dé zonden, maar jouw zonden. Dat betekent: instemmen met Gods oordeel over jouw daden. Dat Hij er terecht boos over is. Je zonden belijden, dat betekent dat je er een hekel aan hebt. Maar ook dat je ervoor durft te staan. Ze niet verstopt of verdoezelt. Geen smoesjes hebt, je niet beroept op verzachtende omstandigheden. Maar ervoor uitkomt, waar nodig excuses maakt en bereid bent om te herstellen wat hersteld kan worden. Je zonden belijden is niet even zeggen: vergeef ons onze zonden. Maar verantwoordelijkheid nemen voor je fouten. Dat kun je alleen als je God kent. Als je er niet aan twijfelt of Hij van je houdt. Als je de pleitbezorger in de hemel kent.

Hoe meer je verbonden bent met de Heer in de hemel, hoe meer je ruimte en moed vindt om je zonden te belijden. Hij is onze Pleitbezorger. Hij is degene die zijn bloed heeft gegeven, schrijft Johannes. Zijn werk in de hemel is verbonden aan zijn werk op aarde. Hij is de Rechtvaardige die voor ons bidden kan, die voor ons bidden mag en die dat dus ook doet. Hij neemt het voor je op. Hij is de verzoening voor onze zonden, zonodig voor de hele wereld.

Zo zet Jezus ons in het licht. Steeds weer. Vergeving betekent dat je zonden weg zijn. Je bent gereinigd, schrijft Johannes. Je mag het loslaten. Het is geen donker geheim meer. Omdat je Jezus Christus kent, is ook je geweten zuiver. Je hebt je zonden bij hem gebracht. Zeker, de gevolgen van je fouten zijn zomaar niet opgelost. Misschien gaan ze wel nooit weg. Maar de schuld van je zonden is gedragen. Het is jou vergeven. Jij bent gereinigd. En zult je er wel voor wachten om nog een keer zo'n fout te maken.

**

Als je het graag over je levenspraktijk wilt hebben, vier dan hemelvaart. Jezus in de hemel blaast het stof van je leven. Het word je duidelijk waar het fout gaat. Je wordt weer in het licht gezet. Op het spoor naar het leven. Je krijgt je vrijheid weer terug. De moed om het goede te doen. De kern van Jezus' werk in verzoening. Wat hebben we dat nodig! Dat is geen theoretisch verhaal. Dat is geen somber gedoe. Geen religieus gewauwel. Het is geen loodzware praat. We hebben het nodig! Zonder verzoening blijven mensen ge-

vangen in hun fouten. Blijft de wereld zich dooddraaien in geweld. Worden relaties tussen mensen onleefbaar. Alleen in verzoening gaat het leven open. Daar is Jezus in de hemel mee bezig. Onze pleitbezorger.

Mag ik de woorden van Johannes nog wat actueler neerzetten?

Als je zegt of denkt: ach, het maakt niet uit hoe ik leef, ik heb toch vergeving, dan ken je de Heer niet en blijf je in het donker.

Als je zegt of denkt: het valt toch wel mee met mij, ik leef toch met de beste bedoelingen ook al pakt het wel eens verkeerd uit, dan heb je niet begrepen wie God is.

Als je zegt of denkt: ik weet wel leukere thema's dan zonde en verzoening, dit wil ik niet altijd horen, ik weet heus wel dat ik een zondaar ben, dan ben ik bang dat jij nog nooit geproefd hebt wat vergeving is.

Als je zegt of denkt: het valt bij mij wel mee, maar er zijn inderdaad heel veel mensen die het niet goed doen, dan heb je de waarheid, Jezus, nog niet ontdekt.

Als je zegt of denkt: praat me toch niet steeds over liefde, over genade en over de Heilige Geest, dan vraag ik me af of de woorden van Jezus wel echt binnengekomen zijn.

Mocht je daar iets van herkennen...

We hebben een pleitbezorger bij de Vader, Jezus Christus, de rechtvaardige!

**

Wat heb ik aan hemelvaart?

Waar raakt dat aan mijn leven?

Juist als je een praktisch mens bent, misschien niet zo religieus type, en als je eerlijk naar jezelf en je leven wilt kijken, weet dan dat Jezus je pleitbezorger bij de Vader is.

Wat Hij in de hemel doet, is beslissend voor jouw leven op aarde.

Waar jij in je leven tegenaan loopt, krijgt licht van boven.

Laat je coachen door de Heer in hoe jij in het leven staat.

Als je niet naar jezelf wilt kijken, hoef je ook geen hemelvaart te vieren.

En dan zal je geloof ook geen enkel verschil maken.

Maar als je leven wilt, besef dan dat Jezus in de hemel is.

Hij zet je in het licht, in de vrijheid en de rust van de verzoening.

Hij is de bron van nieuwe moed en inzet om te leven in het licht.

Hij werkt inspirerend voor je aardse leven.

Hij opent de deur voor je hemelse leven.

Amen